

PODATEK ODROCZONY

Lekcja 3

Przychody podatkowe a bilansowe

Definicja przychodów bilansowych

Art. 3 ust 1 pkt 30 UoR

Przychody i zyski - rozumie się przez to uprawdopodobnione powstanie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zwiększenia wartości aktywów, albo zmniejszenia wartości zobowiązań, które doprowadzą do wzrostu kapitału własnego lub zmniejszenia jego niedoboru w inny sposób niż wniesienie środków przez udziałowców lub właścicieli.

PODATEK ODROCZONY

Lekcja 3

Definicja przychodów podatkowych

Przychody - pozycje wskazane w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, poza wymienionymi jako zwonione z opodatkowania.

Art 12 ustawy CIT

1. **Przychodami**, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 oraz art. 14, są w szczególności:

1) otrzymane pieniądze, wartości pieniężne, w tym również różnice kursowe;

2) wartość otrzymanych rzeczy lub praw, a także wartość innych świadczeń w naturze, w tym wartość rzeczy i praw otrzymanych nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie, a także wartość innych nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych świadczeń, z wyjątkiem świadczeń związanych z używaniem środków trwałych otrzymanych przez samorządowe zakłady budżetowe w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz spółki użyteczności publicznej z wyłącznym udziałem jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków od Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków w nieodpłatny zarząd lub używanie;

3) wartość, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 8, umorzonych lub przedawnionych:

- a) zobowiązań, w tym z tytułu zaciągniętych pożyczek (kredytów), z wyjątkiem umorzonych pożyczek z Funduszu Pracy,
- b) środków na rachunkach bankowych - w bankach;

4) wartość zwróconych wierzytelności, które uprzednio, zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 25 lub 43, zostały odpisane jako nieściągalne lub umorzone i zaliczone do kosztów uzyskania przychodów;

4b) dla zarządców przedsiębiorstw państwowych - wynagrodzenia z tytułu realizacji umowy o zarządzanie, w tym prawo do udziału w zysku przedsiębiorstwa;

PODATEK ODROCZONY

Lekcja 3

4c) wartość zwróconych wierzytelności wynikających z umowy, o której mowa w art. 17f, zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 17h;

4d) wartość należności umorzonych, przedawnionych lub odpisanych jako nieściągalne w tej części, od której dokonane odpisy aktualizujące zostały uprzednio zaliczone do kosztów uzyskania przychodów;

4e) 91)92) równowartość odpisów aktualizujących wartość należności, zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania przychodów lub potrąconych dla celów ustalenia zysku (straty) netto w okresie opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek - w przypadku ustania przyczyn, dla których dokonano tych odpisów;

4f) w przypadku obniżenia lub zwrotu podatku od towarów i usług lub zwrotu podatku akcyzowego zgodnie z odrębnymi przepisami - naliczony podatek od towarów i usług lub zwrócony podatek akcyzowy, w tej części, w której podatek uprzednio został zaliczony do kosztów uzyskania przychodów;

4g) kwota podatku od towarów i usług:

- a) nieuwzględniona w wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, podlegających amortyzacji zgodnie z art. 16a-16m, lub
 - b) dotycząca innych rzeczy lub praw niebędących środkami trwałymi lub wartościami niematerialnymi i prawnymi, o których mowa w lit. a
- w tej części, w jakiej dokonano korekty powodującej zwiększenie podatku odliczonego zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług;

5) u ubezpieczycieli - kwota stanowiąca równowartość zmniejszenia stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych utworzonych dla celów rachunkowości zgodnie z odrębnymi przepisami;

PODATEK ODROCZONY

Lekcja 3

5a) równowartość rozwiązanych lub zmniejszonych rezerw, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 27, zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania przychodów lub potrąconych dla celów ustalenia zysku (straty) netto w okresie opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek;

6) w bankach - kwota stanowiąca równowartość:

- a) rezerwy na ryzyko ogólne, utworzonej zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, rozwiązanej lub wykorzystanej w inny sposób,
- b) rozwiązanych lub zmniejszonych rezerw, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 26, zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania przychodów, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 15 lit. b,
- c) rozwiązanych lub zmniejszonych odpisów na straty kredytowe, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 26c, zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania przychodów, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 15 lit. b - w bankach stosujących MSR;

6a) w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych - kwota stanowiąca równowartość rozwiązanych lub zmniejszonych odpisów aktualizujących, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 26b, zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania przychodów;

6b) równowartość zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania przychodów kwot odpisanych lub wypłaconych z funduszu, o którym mowa w art. 15 ust. 1hb, na cele inne niż cele inwestycyjne, o których mowa w art. 15 ust. 1hba, lub na te cele inwestycyjne, ale sfinansowanych lub zwróconych podatnikowi w jakiegokolwiek formie;

6c) równowartość środków zgromadzonych na funduszu, o którym mowa w art. 15 ust. 1hb, zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania przychodów, jeżeli w roku podatkowym podatnik nie spełnił warunków, o których mowa w art. 28j ust. 1 pkt 2-6;

PODATEK ODROCZONY

Lekcja 3

6d) równowartość środków zgromadzonych na funduszu, o którym mowa w art. 15 ust. 1hb, zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania przychodów, odpowiadająca kwocie niewydatkowanej zgodnie z art. 15 ust. 1hb pkt 4, chyba że środki te zostały zaliczone do przychodów na podstawie pkt 6c;

7) wartość wkładu określona w statucie lub umowie spółki, a w razie ich braku wartość wkładu określona w innym dokumencie o podobnym charakterze - w przypadku wniesienia do spółki albo spółdzielni wkładu niepieniężnego; jeżeli jednak wartość ta jest niższa od wartości rynkowej tego wkładu albo wartość wkładu nie została określona w statucie, umowie albo innym dokumencie o podobnym charakterze, przychodem jest wartość rynkowa takiego wkładu określona na dzień przeniesienia własności przedmiotu wkładu niepieniężnego; przepis art. 14 ust. 2 stosuje się odpowiednio;

8b) ustalona na dzień poprzedzający dzień podziału wartość emisyjna udziałów (akcji) spółki przejmującej lub nowo zawiązanej przydzielonych udziałowcowi (akcjonariuszowi) spółki dzielonej, jeżeli majątek przejmowany na skutek podziału, a przy podziale przez wydzielenie - majątek przejmowany na skutek podziału lub majątek pozostający w spółce, nie stanowią zorganizowanej części przedsiębiorstwa, przy czym przepis art. 14 ust. 2 stosuje się odpowiednio;

8ba) ustalona na dzień poprzedzający dzień łączenia lub podziału wartość emisyjna udziałów (akcji) spółki przejmującej lub nowo zawiązanej przydzielonych wspólnikowi spółki przejmowanej lub dzielonej w następstwie łączenia lub podziału podmiotów, z zastrzeżeniem pkt 8b;

8bb) w spółce nabywającej wartość rynkowa udziałów (akcji) przekazanych przez wspólnika tej spółce nabywającej przy wymianie udziałów w części przekraczającej wartość rynkową wydanych w zamian przez tę spółkę udziałów (akcji) wraz z zapłatą w gotówce, ustalona na dzień wymiany udziałów;

PODATEK ODROCZONY

Lekcja 3

8bc) u wspólnika wartość rynkowa udziałów (akcji) przekazanych temu wspólnikowi przez spółkę nabywającą przy wymianie udziałów wraz z zapłatą w gotówce w części przekraczającej wartość rynkową otrzymanych w zamian od wspólnika udziałów (akcji), ustalona na dzień wymiany udziałów;

8c) ustalona na dzień poprzedzający dzień łączenia lub podziału wartość rynkowa majątku podmiotu przejmowanego lub dzielonego otrzymanego przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną w części przewyższającej wartość przyjętą dla celów podatkowych składników tego majątku, nie wyższą od wartości rynkowej tych składników;

8d) ustalona na dzień poprzedzający dzień łączenia lub podziału wartość rynkowa majątku podmiotu przejmowanego lub dzielonego otrzymanego przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną w części przewyższającej wartość emisyjną udziałów (akcji) przydzielonych udziałowcom (akcjonariuszom) spółek łączonych lub spółki dzielonej;

8e) ustalona na dzień poprzedzający dzień likwidacji lub wystąpienia ze spółki wartość rynkowa majątku tej spółki otrzymanego przez jej wspólników w części przewyższającej wartość przyjętą dla celów podatkowych, nie wyższą od wartości rynkowej tych składników - w przypadku likwidacji spółki osobowej lub wystąpienia z takiej spółki, w wyniku którego Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia majątku lub części majątku przejętego przez wspólnika takiej spółki;

8f) ustalona, w części odpowiadającej udziałowi spółki przejmującej w kapitale zakładowym spółki przejmowanej lub dzielonej, na dzień poprzedzający dzień łączenia lub podziału, wartość rynkowa majątku podmiotu przejmowanego lub dzielonego otrzymanego przez spółkę przejmującą ponad cenę nabycia udziałów (akcji) tej spółki w podmiocie przejmowanym - w przypadku gdy spółka przejmująca posiada w kapitale zakładowym spółki przejmowanej lub dzielonej taki udział;

PODATEK ODROCZONY

Lekcja 3

9) w spółce podlegającej podziałowi, jeżeli majątek przejmowany na skutek podziału, a przy podziale przez wydzielenie majątek przejmowany na skutek podziału lub majątek pozostający w spółce, nie stanowią zorganizowanej części przedsiębiorstwa - wartość rynkowa składników majątkowych przeniesionych na spółki przejmujące lub nowo zawiązane ustalona na dzień poprzedzający dzień podziału lub wydzielenia, przy czym przepisy art. 14 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio;

10) przychody osiągnięte w związku ze zwrotem lub otrzymaniem pożyczki (kredytu), jeżeli pożyczka (kredyt) była waloryzowana kursem waluty obcej, w przypadku gdy:

- a) pożyczkodawca (kredytodawca) otrzymuje środki pieniężne stanowiące spłatę kapitału w wysokości wyższej od kwoty udzielonej pożyczki (kredytu) - w wysokości różnicy pomiędzy kwotą zwróconego kapitału a kwotą udzielonej pożyczki (kredytu),
- b) pożyczkobiorca (kredytobiorca) zwraca tytułem spłaty pożyczki (kredytu) środki pieniężne stanowiące spłatę kapitału w wysokości niższej od kwoty otrzymanej pożyczki (kredytu) - w wysokości różnicy pomiędzy kwotą otrzymanej pożyczki (kredytu) a kwotą zwróconego kapitału;

11) opłata recyklingowa, o której mowa w art. 40c ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. z 2020 r. poz. 1114);

12) przychody powstałe w okresie opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek w części nieuwzględnionej w wyniku finansowym netto podatnika za dowolny rok tego okresu zgodnie z przepisami o rachunkowości;

PODATEK ODROCZONY

Lekcja 3

13) wartość pracy osoby zatrudnionej nielegalnie w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2021 r. poz. 1100, 1162 i 1621) ustalona za każdy miesiąc, w którym zostało stwierdzone nielegalne zatrudnienie w wysokości równowartości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym miesiącu na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2020 r. poz. 2207), przy czym przychód powstaje na dzień stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia;

14) wartość przychodu pracownika, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 151 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych;

15) wartość rynkowa składników majątku otrzymanych przez wspólnika spółki niebędącej osobą prawną z tytułu zmniejszenia udziału kapitałowego w takiej spółce, ustalona na dzień ich otrzymania, w części przewyższającej wydatki poniesione na ich nabycie lub wytworzenie, niezaliczone w jakiejkolwiek formie do kosztów uzyskania przychodów przez wspólnika lub spółkę niebędącą osobą prawną - w przypadku gdy Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia tych składników majątku;

16) kwota płatności dotyczącej transakcji, o której mowa w art. 7b ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz.U. z 2020 r. poz. 287 oraz z 2021 r. poz. 2105), otrzymana bez pośrednictwa rachunku płatniczego. [ten punkt obowiązuje od 01.01.2023]

Moment powstania przychodów bilansowych

Przychody bilansowe ujmuje się w okresie, którego dotyczą bez względu na moment zapłaty, czy wystawienia faktury, innego dokumentu.

PODATEK ODRO CZONY

Lekcja 3

Moment powstania przychodów podatkowych

Za datę powstania przychodu, o którym mowa w ust. 3, uważa się, z zastrzeżeniem ust. 3c-3g oraz 3j-3m, dzień wydania rzeczy, zbycia prawa majątkowego lub wykonania usługi, albo częściowego wykonania usługi, nie później niż dzień:

- 1) wystawienia faktury albo
- 2) uregulowania należności.

Jeżeli strony ustalą, iż usługa jest rozliczana w okresach rozliczeniowych, za datę powstania przychodu uznaje się ostatni dzień okresu rozliczeniowego określonego w umowie lub na wystawionej fakturze, nie rzadziej niż raz w roku.

PODATEK ODROCZONY

Lekcja 3

Różnice w wartości przychodu między prawem podatkowym a bilansowym

PRZYCHÓD	PRAWO BILANSOWE	PRAWO PODATKOWE
w przypadku transakcji sprzedaży	cena sprzedaży netto uzgodniona między stronami	tak, ale art.14 PDOPrU jeśli cena bez uzasadnionej przyczyny znacznie odbiega od wartości rynkowej, przychód określa organ podatkowy w wysokości wartości rynkowej (ceny przeciętne stosowane w danej miejscowości (...)) z dnia zawarcia umowy)
w przypadku gdy nie można ustalić ceny sprzedaży netto (np. nieodpłatne otrzymanie majątku innego niż środki pieniężne)	cena rynkowa	- przychody w naturze - wg cen przeciętnych stosowanych w danej miejscowości w dniu osiągnięcia przychodu (...) - wartość nieodpłatnych świadczeń, jeśli przedmiotem świadczeń są: - usługi wchodzące w zakres działalności gospodarczej dokonującego świadczenia - wg cen stosowanych wobec innych odbiorców - usługi zakupione - wg cen zakupu - udostępnienie lokalu - w wysokości równowartości czynszu jaki przysługiwałby w razie zawarcia umowy najmu tego lokalu - w pozostałych przypadkach - wg cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości, w dacie otrzymania świadczenia - za przychód z nieruchomości udostępnionych nieodpłatnie uważa się równowartość czynszu jaki przysługiwałby w razie zawarcia umowy najmu lub dzierżawy nieruchomości, ustaloną na podstawie przeciętnej wysokości czynszów stosowanych w danej miejscowości przy najmie lub dzierżawie nieruchomości tego samego rodzaju

PODATEK ODROCZONY

Lekcja 3

Co nie jest przychodem bilansowym a jest przychodem podatkowym?

Przykłady:

- wartość nieodpłatnych świadczeń
- wartość wynagrodzenia wypłaconego “pod stołem”
- wartość przyjętej należności powyżej 20 tys. zł od konsumenta w gotówce [od 01.01.2023]

Co nie jest przychodem podatkowym a jest przychodem bilansowym?

- nieotrzymane odsetki
- niezrealizowane dodatnie różnice kursowe
- wartość z wyceny przychodów z kontraktów długoterminowych
- zwrot nadpłaconych odsetek budżetowych
- przedawnione zobowiązania